

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 59319

(13) A

(51) 7 G09B19/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС

ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВИДАЄТЬСЯ ПІД
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ВЛАСНИКА
ПАТЕНТУ

(54) СПОСІБ НАВЧАННЯ

1

2

(21) 20021210691

(22) 27 12 2002

(24) 15 08 2003

(46) 15 08 2003, Бюл. № 8, 2003 р.

(72) Пашенко Ольга Львівна

(73) Пашенко Ольга Львівна

(57) 1 Спосіб навчання, що передбачає попереднє розміщення навчальної інформації на окремих носіях, зібраних в один ряд, пов'язаних між собою послідовних асоціацій в довільному їх сполученні з наступним зоровим сприйняттям її учнем, який відрізняється тим, що навчальну інформацію формують у вигляді зорово-слухових образів, при цьому її розташовують на декількох носіях одночасно і також одночасно з зоровим сприйняттям її здійснюють слухове сприйняття за допомогою фраз або інших звуків, зміст яких відповідає тій навчальній інформації, яку прагнуть донести до

учня, причому навчальну інформацію цього ж самого ряду використовують як асоціативну при вивченні різних за профілем предметів, змінюючи у відповідності з цим слухові образи

2 Спосіб за п. 1, який відрізняється тим, що навчальну інформацію того ж самого ряду використовують протягом місяця

3 Спосіб за п. 1, який відрізняється тим, що до навчальної інформації того ж самого ряду повертаються з інтервалом від 2 до 25 тижнів

4 Спосіб за п. 1, який відрізняється тим, що слухове сприйняття здійснюють за допомогою звукової інформації невербального характеру, створюючи слухові образи у вигляді аудіозаписів або імітації за допомогою голосу

5 Спосіб за п. 1, який відрізняється тим, що для формування навчальної інформації додатково використовують тактильну інформацію

Винахід відноситься до галузі освіти, а саме до способів навчання основам природних і гуманітарних наук, читанню, іноземним мовам, музиці, танцям, а також для розвитку розумових здібностей, пам'яті і уяви дітей молодшого і старшого віку, практично без обмежень

Відомий спосіб навчання, зокрема вивчення іноземних мов, (див. патент РФ № 2117995, МПК 7 G09B 19/00, опубл. 1998 р.), згідно з яким послідовно розташовують навчальну інформацію на окремих паперових носіях (картках), потім проглядають її у тій же послідовності. Або згадану інформацію послідовно вводять у комп'ютер і проглядають на екрані у тій же послідовності, причому інформацію записують цілою фразою з літературного твору. Цей спосіб забезпечує після певного тренування очей сприйняття тексту цілими фразами і передачу їх у підсвідомість, не зачіпаючи свідомість

Однак він не забезпечує глибини запам'ятовування і довготривалого збереження засвоєної інформації оскільки не включається асоціативна пам'ять. Крім того він негативно впливає на зір і швидко стомлює учня

Відомий також найбільш близький за своєю

суттю до винаходу спосіб навчання (див. Патент України № 38465, МПК 6 G09B 19/00), який передбачає попереднє розміщення навчальної інформації на окремих носіях зібраних в один ряд пов'язаних між собою послідовних асоціацій в довільному їх сполученні з наступним зоровим сприйняттям її учнем, причому як носії інформації використовують окремі паперові носії у вигляді листків, зібраних до календарних збірників відповідної орієнтації, а час зорового сприйняття і повторення інформації учень регулює самостійно

Цей спосіб дозволяє учневі вивчати самостійно іноземну мову і дає можливість робити це порційно, але асоціативна пам'ять також використовується недостатньо, недоліком цього способу слід вважати і те, що його можна поширити лише на вивчення іноземних мов, а розвиток творчих здібностей учня, його інтересу і зацікавленості у заняттях для вивчення недостатні. Крім того він потребує досить складного посібника для вивчення предметів

В основу винаходу покладено завдання такого удосконалення способу навчання, при якому за рахунок включення одночасно з зоровим слухового сприйняття інформації і використання одного і

(13) A

(11) 59319

(19) UA

того ж самого ряду пов'язаних асоціацій для вивчення цілого ряду різних предметів, забезпечується підвищення ефективності навчання, розширення можливостей способу, а також розвиток одночасно з вивченням певних предметів творчих здібностей і уяви учнів, а також спрощення способу за рахунок використання найпростіших носіїв інформації. Означене завдання вирішується тим, що у способі навчання, який передбачає попереднє розміщення навчальної інформації на окремих носіях зібраних в один ряд пов'язаних між собою послідовних асоціацій в довільному їх сполученні з наступним зоровим сприйняттям її учнем, згідно винаходу навчальну інформацію формують у вигляді зорово-слухових образів, при цьому її розташовують на декількох носіях одночасно і також одночасно з зоровим сприйняттям її здійснюють слухове сприйняття за допомогою фраз або інших звуків, зміст яких відповідає тій навчальній інформації, яку прагнуть донести до учня, причому навчальну інформацію цього ж самого ряду використовують як асоціативну при вивченні різних за профілем предметів, змінюючи у відповідності з цим слухові образи, оптимальним при цьому є, коли навчальну інформацію того ж самого ряду використовують протягом місяця, до навчальної інформації того ж самого ряду повертаються з інтервалом від 2 до 25 тижнів, слухове сприйняття здійснюють за допомогою звукової інформації не-вербального характеру, створюючи слухові образи у вигляді аудіозаписів або імітації за допомогою голосу, для формування навчальної інформації додатково використовують тактильну інформацію.

Причинно наслідковий зв'язок між сукупністю ознак, що заявляється і технічними ефектами, які досягаються при її реалізації, полягає у наступному

Завдяки використанню інформації одного ряду, розташованої на декількох носіях одночасно, сформованої у вигляді зорово-слухових образів для вивчення різних за профілем предметів забезпечується можливість скласти єдине спільне образне джерело різних за змістом асоціативних рядів, формування яких сприяє закріпленню в свідомості учнів понятійних комплексів різних за профілем предметів таким чином, що свідомо активізація одного асоціативного ряду викликає неусвідомлену активацію всіх інших, що базуються на єдиному спільному образному джерелі. Причому на свідомому рівні активізуються знання учнів по предмету, який вивчається в даний момент, а на неусвідомленому рівні - інформація з інших предметів і таким чином відбувається безперервне паралельне закріплення знань з усього комплексу предметів, що вивчаються, без переваження свідомого рівня сприйняття. Тому підвищується ефективність навчання в цілому, розширюються можливості способу, а також розвиваються одночасно з вивченням певних предметів творчі здібності, пам'ять і уява учнів, спосіб значно спрощується за рахунок використання найпростіших носіїв інформації.

Пропонований спосіб навчання здійснювався в умовах школи-лицею "Обдарування" для дітей дошкільного віку від 3 до 6 років таким чином. Попередньо розміщують навчальну інформацію на ок-

ремих носіях, зібраних в один ряд пов'язаних між собою послідовних асоціацій в довільному їх сполученні, яку формують у вигляді зорово-слухових образів, а саме предметні чорно-білі зображення на паперових носіях у вигляді зорових образів літака, киці, жабки, листочка, вітру, будинку, книжки, які пов'язують між собою методом послідовних асоціацій такими слуховими образами прилетів літак, з нього вийшла киця, вона побачила жабку, жабка заховалася під листочок, листочок почав здувати вітер, вітер закрили в будинок, про це написали книжку.

Кількість таких образів від 7 і більше в залежності від віку дітей. Щодо переходу до кольорового зображення (на будь-якій мові) інформацію слід давати як неочевидну, наприклад, будинок - зелений колір, оскільки біля будинку росте травичка, листок коричневий колір, оскільки він росте на коричневому дереві так і очевидну киця-сірий колір, в неї сірий бочок і т.д.

При формуванні математичних зорових образів (цифр, геометричних фігур або іншої математичної інформації) їх представляють за схожістю із зображенням або асоціативним образом, наприклад літак - квадрат оскільки усередині літака квадратні сидіння, квадратний килим, киця - трикутник, в неї вуха схожі на трикутник, жабка - прямокутник, листок - овал, вітер - коло, щоки, що роздуваються, схожі на коло, і т.д.

При розміщенні мовної інформації це можуть бути букви зовні схожі з малюнком за наявністю цієї букви у слові, це можуть бути будь-які художні твори (зображення повинно якось нагадувати цей твір, наприклад, вірш про осінь - листочок, або мовні поняття чи зображення).

Наприклад, при вивченні української мови може даватись читання слів, які асоціативно нагадують зорові образи літак - небо, киця - тепло, жабка - вода, листок - скоромовка про листок або дерево, вітер - холод, будинок - вправи для артикуляційного апарату, дощ і т.д. З усіма згаданими словами проводяться різні граматичні операції, звуковий аналіз, визначення кількості складів, наголос, складання речень.

Аналогічно іноземна мова. Крім цього розміщуються слова мови, що вивчається, вони можуть супроводжуватись як звуковою назвою цих слів іноземною мовою, так і кольором, фігурами, цифрами, тощо.

На заняттях з музики цей же асоціативний ряд представляється, наприклад, таким чином літак вправа на визначення висоти звуку, киця - вивчення характеру музики, жабка - співаночка "Комарі", листок - пісня про осінь, вітер - вправи на дихання, будинок - музична гра "Заховайся в будинок", книжка - робота з нотною граматою.

Розвиваюче заняття літак - аудіозапис із звуком мотора (на цей звук діти виконують рухи на хореографії), киця - аудіозапис шкрябання, жабка - аудіозапис журчання води, листок - аудіозапис шурхоту, вітер - звук вітру, будинок - звук скрипу дверей, книжка - звукозапис сміху(весела книжка).

Таким чином можна використовувати інформацію в будь-якій формі предметні чи абстрактні зображення, звукові ряди, тактильну інформацію, смакову та запахи.

На практиці доведено, що навчальну інформацію того ж самого ряду найкраще використовувати протягом місяця. Потім переходити на другий ряд. Найкраще при цьому повертатися до інформації даного ряду з інтервалом від 2 до 25 тижнів.

Зорове і слухове сприйняття інформації по даному предмету здійснюється за допомогою вчителя, який протягом 3-5 хвилин може представити її учням на свідомому рівні. При переході від предмету до предмету (наприклад на занятті з англійської мови учні демонстрували свої знання з

української мови або з музики) спостерігається паралельна активізація різних за змістом систем знань та понять. Особливо легко активізується матеріал попереднього періоду навчання. Таким чином, розміщуючи інформацію на різні асоціативні ряди на протязі року, можна на підсумковому занятті за 20-30 хвилин активізувати матеріал усього курсу по даному предмету на свідомому рівні, а по всім іншим предметами на підсвідомому рівні.